

BOCINS DE LENGUA
Full informatiu del Servei d'Assessorament
Lingüístic

A/e: assessoramentsantboi@cpl.cat

Tel.: 93 652 95 85

Núm. 11: Els tractaments protocol·laris

1. Ús dels tractaments protocol·laris

S'han de restringir a textos i a situacions molt determinats com ara una invitació personal, un saluda, en l'encapçalament de cartes d'agraïment, a l'inici d'una conferència o d'un acte més o menys important amb presència d'autoritats, etc.

Quan un càrrec no té un tractament concret transmès per la tradició, s'entén que correspon d'utilitzar el tractament general de cortesia, que, en català, és el de **senyor/senyora**. Aquest és el cas dels regidors i regidores municipals.

2. Majúscules i minúscules

S'escriuen sempre amb majúscula inicial, tant si utilitzem la forma sencera o l'abreujada:

Il·lustríssim Senyor Josep M. Pérez, alcalde de...

Il·lm. Sr. Josep M. Pérez, alcalde de...

El tractament general (senyor, senyora), en canvi, va amb minúscula quan s'escriu sencer i amb majúscula quan s'escriu abreujat, excepte si forma part d'un altre tractament protocol·lari, que –com hem vist– sempre va amb majúscula:

La conferència serà a càrrec del **senyor** Joan Mas

La conferència serà a càrrec del **Sr.** Joan Mas

Comptarem amb la presència de l'**Excel·lentíssim Senyor** Pere Dalmau, president de la Diputació de Barcelona

NOTA: Quan en un document, com ara una invitació, apareguin persones que tenen tractament protocol·lari i persones que no en

tenen, i que, per tant, han de ser tractades com a senyor/senyora, es poden escriure tots els tractaments amb majúscula inicial:

Hi assistiran l'**H**onorable **S**enyora Maria Pérez, consellera d'Educació, i el **S**enyor Pere Comelles, director general d'Ordenació i Innovació Educativa.

3. Estructura

Se'n poden fer servir dues:

- Tractament+nom i cognoms, càrrec

Molt Honorable Senyora Montserrat Ros, presidenta de la Generalitat de Catalunya

- Càrrec, tractament+nom i cognoms

La presidenta de la Generalitat de Catalunya, Molt Honorable Senyora Montserrat Ros

4. Don/doña En/na

Antigament, el tractament de *senyor* només s'adreçava a Déu i al rei, perquè això equivalia a reconèixer que tenien dret a disposar de qui parlava. A qualsevol persona se li deia *En* o *Na*, com a tractament de respecte: *En Joan, Na Blanca*.

Però aquest tractament de cortesia es va anar afeblint fins a convertir-se en un simple article personal. Avui es fa servir sobretot la forma masculina davant dels noms propis començats en consonant. Diem: *en Pere, en Joan*. En canvi, els noms d'home començats en vocal i els de dona (excepte a les Illes Balears) porten l'article *el, la*: *l'Antoni, la Mercè*.

En castellà, quan en una situació formal es diu el nom d'una persona, s'usa el mot *don* i també el tractament *señor*. Per exemple: *don Pedro Jiménez* o *señor don Pedro Jiménez*.

En català, no cal copiar la paraula castellana *Don* ni tampoc l'estructura *Senyor Don*. No és correcte dir ni *don Jordi Garriga* ni *senyor En Jordi Garriga*, perquè és un calc del castellà *señor don*. **N'hi ha prou de dir o escriure *senyor* o *senyora*, com a tractament universal**. Així direm: ***senyor Jordi Garriga* i *senyora Maria Calsapeu***. Aquest és també el criteri adoptat per

l'Administració en les seves relacions amb els ciutadans i les ciutadanes.

5. Llista de tractaments protocol·laris

Es poden consultar a:

http://www.uoc.edu/serveilinguistic/llenquatge/caracteristiques/tract_personal2.html#llista (portal lingüístic de la Universitat Oberta de Catalunya)